

# KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:

Egy évre 4 frt = 8 korona, fél évre 2 frt = 4 korona, negyed évre 1 frt = 2 korona.

Egyes szám ára 10 kr. = 20 filler.

Feladv. szerkesztő:

WITTINGER ANTA L.

Kiadó és laptulajdonos:

FRIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamációk a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők. Nyitltér sora 40 fr. — Hirdetések nagyság szerint

## Nagy jégkár.

Vidékünk a pusztulás szomorú képét mutatja.

Egy irtózatoss feketé felhő borult rája, nagy csapással lerontván a „jó közepes“ jelzővel megbecsült szőlőtermés nagyra táplált reményét. Egy kiterjedt vidék szőlő- és gyümölcstermése majdnem egészen oda lett, emberek szárainak kenyere hullott a felhőszakadás áztatta mooskos talajra — és nehezen akad nekik helyette másik. Ahol a mult keddi jég pusztított, ott nem marad igen mit teremnie, jóvátennie a meleg napságárnak, a langyos, esendes esőnek; ott a pusztítást nyomon követi a nélkülözés, a pillanatnyi elszegényedés. Mert van nálunk akárhány család, melynek házikóján kívül csupán egy darabka szőlő vagy gyümölcsös képezi vagyonát s egyedüli keresetforrását. Ezekre nehezedik ez a csapás a legsúlyosabban, ezeknek a megélhetése válik a legkeserűbbé. Általában nem fogjuk megérezni, legalább nem észrevehetően a jégkár okozta bajt, hanem egyesekre súlyosan fog az nehezedni.

Ezeket segíteni kell.

A köznek válik feladattá, hogy megfelelő intézkedésekkel legalább enyhíteni igyekezzék a súlyos csapás következményeit. És adnia, segítenie kell, mert az állam és társadalom gondoskodásának mutatós nyilvánulása ritka esetben lehet olyan biztos hatással a népkedély megnyugtatóására, mint éppen most, amikor az agitációból lelkiismeretében megingatott nép azon a ponton van, hogy az anyagi teher súlya alatt teljesen átmegy az elégtelenség és felforgatás lejtőjére. Ezen a téren rendkívül hatásos eszközként a gyors cselekvés és az igazán

nagyszabású példa-mutatás van rendelkezésünkre.

Mert amilyen bizonyos, hogy az emberi lélek súlyos bajaiban tud legkönnyebben átesapni az elkeseredés sugalta cselekedetre, éppoly kétségtelen, hogy ugyanez állapotban legfogékonyabb a közös együttműködés nyilvánulásainak megbecsülésére, méltatására és respektálására.

Fogjunk tehát hozzá a nyomor enyhítésére, a teher könnyítésére mihamarább és a legerélyesebb módon. A kormány, melynek az elemi csapások szülte szerencsétlenségek enyhítésében igazán ritka humánus érzéke van, bizonyára nem fog késni legalább az adóelengedés tekintetében segítségére lenni jégkársújtotta lakosságunknak. A városi hatóságoknak kötelessége ez iránt a szükséges lépéseket megtenni és egyben arra is ügyelni, hogy a tandíj-mentesség dolgában a legmesszebb menő kedvezményekben részesítse a tanköteles gyermekek szülőit.

A ránk nehezedett baj olyan mérhetetlen jelentőségű dolog, hogy méltán számíthat a köz minden tenyezőjének odaadó segítségére. Egyesülni kell tehát mindenkinek abban, hogy a csapás következményeinek elhárítása és enyhítése körül minden lehetőt elkövethezzünk. E közzé tartozik az is, hogy a megmaradt termés-mennyiség megóvására és értékesítéséről gondoskodnunk kell. A mennyiségileg redukálódott termés feldolgozása és értékesítése semmiképen sem csökkent fontosságú teendő ma sem, sőt mert már a természet levonta a maga adóját szőlő- és gyümölcstermésünkől, csak annál csekélyebb károsodásnak szabad történnie az emberi munka részéről.

## Szegényügy.

A város képviselő-testülete folyó évi május hó 5-én tartott közgyűlésében a városi szegény-intézet kibővítését elhatározta és a szándékának keresztülvitelére az 5000 fitnyi költséget egyhangulag megszavazta.

Most, hogy a határozat, — mint halljuk — a felső hatóságról is megerősítést nyert, alkalmasszerűnek tartjuk a szegény ügyvel egyáltalán foglalkozni, mivel ez nemcsak minálunk, — hanem — mint a napi lapokból nap-után értesülünk — az ország egyéb városaiban is első rangú kérdéssé vált.

A szegénység terjedésének kútforrásai után nem kutatva most, egyesegyedül reámutatunk az idő szomorú jelére, hogy egyéb bajaink mellett, — amelyek pedig alig orvosolhatók — a városi szegényintézet kibővítéséről kell gondoskodnunk akkor, mikor a városi szegényintézetén kívül még három szegényintézet, t. i. a kath. polgári gyámoltó, az Albrechtinum és Pallisch-féle ág. hitv. evang. szegényintézet fogadja be segélyre szorult embertársainkat.

Mit bizonyít a körülmény?

Nem-e azt, hogy városunkban, hol hajdan csak a jólétet ismerték, terjed a pauperismus?

Azt mondám a jólét. Igen az. Mert az élteesebb korban levő emberektől a régi időknek csak dícsőretét halljuk. Fohászkodva emlegetik a hajdan Köszegen átélt jobb s boldogabb időket, s mintha a nyomort, a modern haladásnak a réne. — valami ismeretlen fogalom jett volna előttük.

Köszeg városa gazdagság tekintetében messze földre terjedt emlegetett hely volt, a hová szívesen járt az idegen vendéglátó-ba. Hány család telepedett ez úton végkép le itt!

S most? A szegénység üti fel fejét.

Terjed a szegénység, a melynek enyhítése városi hatóságainkat mind jobban kezdi foglalkoztatni. Csak nem rég a városi közgyűlés bizottságot is küldött ki a

## TÁRCZA.

### A találmány.

Bendő Cyprián úr végzett földbirtokos és agglegény volt. Erősen ritkulni kezdő haja és a hitelezők folytonos zaklatása egyaránt arra figyelmeztették, hogy meg kellene nőülnie. De egyideig csak elviselte ezt a szerinte „ürheteletlen“ állapotot, míg végre a teljes időelölti megkopaszkodástól s az adósságok és hitelezők nagymérvű elszaporodásától való féltelmében arra határozta el magát, hogy feleség után néz. Hosszas keresés után végre „jó fogás“-ra talált, egy nem épen fiatal, de hozzá illő gazdag s neki mindenben megfelelő szőke leányban, a ki, miután Bendő Cyprián ekeszavakban előadta szándékát, hajlandó is volt hozzá feleségül menni, de csak egy föltétel alatt.

— Szeretem a különlegességeket Bendő úr — válaszolá a leány az áradzó szavakra — s azért ne csodálkozzék azon, ha az önhöz való ferjhezmeneteletem bizonyos föltételekhez kötöm.

— Kérem, kérem, ezer örömmel! — szólt lelkesülten Cyprián.

— Rajongok a szenzációs találmányokért s azért elhatároztam magamban, hogy csak ahhoz megyek nőül, ki valami nagyot, feltűnőt alkot, s képzeletemben mindig egy „feltaláló“ ferj után áhítoztam.

— Csekélység kérem, oh bizonyára meglesz — válaszolá mindjobban nekihovulva Bendő Cyprián, — ha csak ez az óhaja megszűnne, akkor mihamar teljesülni leghőbb vágyam, hogy kegyedet enyémnek mondhaszam.

— Ohajtom, hogy úgy legyen — mond hájós mosollyal Eufrozina kisasszony s ezzel elváltak.

Bendő Cyprián hazaérve gondolkozni kezdett. Eszébe jutott a föltétel, s úgy találta, hogy nagyon is elvetette a súlykot akkor, s midőn a nagy alkotást, feltűnő találmányt csekélységnek nyilvánította. „Nagyot alkotni“ mormolá, „de mit? Ez a bökköny; s hozzá még rövid idő alatt is, mert a vésez felhők már nagyon is a fejem fölött tornyosultak össze. Hogy tudnék én hamarosan nagyot csinálni és mit? Adósságot azt igen, nagyszerűen, de az már nem feltűnő s különösen nálam nem; nem is ejtené bámulatba a világot, mert már nem új dolog. Borzasztók ezek a nők, mindegyiknek van valami szenzációja; de hiába! az elvállalt kötelezettségnek meg kell felelni, s ha Watt Jakab feltalálhatta a gőzgépet, miért ne találhatna föl valamit Bendő Cyprián is? Igen, úgy lesz; meg kell kísérteni!“ És úgy lett a miként beszéle. Bezárkózott szobájába, s daczára a hitelezők gyakori alkalmatlankodásának s az ajtón való dörömbölésnek, senkit sem bocsátott be szobájába. Két napig törte a fejét a találmány eszméjén. Végre kiűtötte. Határtalan örömben akkorát ugrott, hogy gyérfürtű koponyája csaknem kellemetlen érintkezésbe jött az alacsony szoba plafondjával. „Ha! Minő szenzációt fog kelteni nagyszerű találmányom. Minden lap csak az én érdemeimet melltatja s az egész világ egyebtről sem fog beszélni, mint a Bendő Cyprián „önműködő pofozógépéről.“ Lelkesültségében fröasztalához ült, s levelet írt Eufrozina kisasszonynak, melyben mely sajnálatát fejezi ki önműködő elött, hogy meg nem látogathatja, de a föltételül szabott találmányon dolgozik, a melynek eszméje már meg van. Miután a levelet elküldötte, ujólag bozárkózott szobájába s hozzáfogott az eszme megtestesítéséhez. Kétheti folytonos számítgatás rajzolás és tervezgetés után végre tényleg munkához láthatott. Ezer nagynehezen kiereszkolt utolsó kölcsönből beszerozte a szükséges anyagot és eszközöket, s azután a probléma megoldásához fogott. Szobája ajtajára névjegyget függesztett ki,

ezzel a szerény megjegyzéssel: „nincs itthon.“ És azután dolgozott lázasán, fáradhatatlanul. Nap-nap után örömmel tapasztalta, hogy számításai alaposak, a nagyszerű műnek sikerülnie kell. Végre két hónapi szakadatlan munka után készen volt a találmány s illő kipróbálás után nagyszerűen működött a „pofozógép.“ Bendő Cyprián öröme, boldogsága leírhatatlan volt. „Ha! Mint fog a világ bámulni, s elismeréssel adózni Bendő Cypriának, a szenzációs feltalálónak!“ Képzeletében már olvasta a lapoknak hasábjaira terjedő dicsőhymuszait; látta arczképét és biográfiáját közölve a képes újságokban, egyszerrel el volt ragadtatva. „Enyém lesz hát Eufrozina is, gazdag híres ember lesz belőlem, Edisaou pedig mérgeledhetik, hogy ily hatalmas versenyárra akadt bennem. De most jut eszembe egy pompás eszme. Meghívom hitelezőimet azon ürügy alatt, hogy adósságaimat törleszteni szándékozik; bizonyára eljönnek, minő kellemes meglepetés lesz az rájuk nézve, ha működésbe hozom a gépezetet, ha ha ha!“ Úgy lett, a mint mondá. Meghívta a hitelezőket egy bizonyos napra. De a sora, vagy a véletlen úgy akarta, hogy ugyanazon nap Eufrozina kisasszony a kíváncsiságtól gyötörtetve, szintén meglátogatta Bendő urat, még a hitelezők berukkolása előtt. Bendő Cyprián jó előre működésére állította be a gépet, s azután lefeküdt s elaludt. Álmából egyszerre csak éles sikoltás, kiabálás s az „önműködő pofozógép“ erőteljes csattanásai riasztották föl. Jó formán magához sem tért még, a midőn ujabb lármá és zaj volt hallható. Megriadva kitékint az ablakon s mit látnak szemei? A hitelezők egész serege örült vágatásba, kiabálva iramodik tova. Bendő uram óriási hahotára fakadt, elzárta a gépet, s nyugodtan rágyújtott egy szivarra. Rövid idő múlva kis levélkét hoztak neki Eufrozina kisasszonytól. Romegve bontotta föl, s a mint átfutotta rövid tartalmát, hirtelen elsápadt. A levélben csak ennyi volt megírva: „Sohasem leszek az öné, goromba fráter.“

szegényügy rendezése tekintetében, a jelenleg a szegényintézet kibővítése elhatározott dolog

A megindulandó tárgyalások tehát reménylenünk engedi, hogy városunkban a szegényügy hosszú időre rendeztetik, legalább az ügy fontossága megkívánja, hogy illetékes köreink a már felvetett probléma helyes megoldásával komolyan foglalkozzanak, főleg most, a midőn a társadalmi rendnek fenntartása, a mit előszórettel a szegénységgel hoznak kapcsolatba, — komolyan veszélyeztetve van. Sa felebaráti szeretet, vallásunk o sarkitétele, egyenes kötelességünk teszi, hogy segítségünk szenvedő, nyomorgó embertársainkon, bár biztos adataink vannak arról, hogy szegényeinkről eddig sem feledkeztek meg nálunk.

A négy szegény-intézet, a város, a két jótékony-nő-egylet, a két tanulósegélyző-egylet mind hirdeti az itt elterjedt jótékony-szellemet.

De a szegénység terjedésére ébredt öntudat legyen mindannyiszor memento, valahányszor kiadásról van szó, mert, — sajnálattal kell megállapítanunk, — hogy ime! mi szegények lettünk. Nem áldozhatunk, sokszor — hamis jelző szavak alatt — olyasmire, amiből a városnak jövedelme nincsen, és szegénységünk is csakis arra emlékeztet, hogy oly befektetéseket tegyünk, a melyekből valami haszon háramlik a közönségre. Experimentumokra egy krajezáruk sines már. Annálisinkább gondoljunk vissza a mi szegénységünkre, mert a fogyasztási idő kezeléséből eddig — három éven át — élvezett jövedelem a jövő évtől fogva elesik, vagy legalább is oly minimumra szűkösödik össze, hogy a városi költségvetés merlegének jogbrafordulhára alig lesz befolyása. Mi már most gondolunk remülettel a pótlado emelésre, ez pedig a jövő évtől kezdve alig lesz elkerülhető, mert illetékes köreink, — már tudniillik azok, kiknek kezeire van bízva városunk boldogítása, — absolute semmit nem tettek jövedelmi források megnyitására, noha ilyenek előteremtése is egyike volna azon főfeladatoknak, a melyeknek teljesítése azonban — ami hátrányunkra szinte nélkülözniük kell.

## HIREK.

— **Személyi hírek.** Esterházy Pál herceg esütörtökön, fia, Miklós herceg pedig pénteken érkezett vissza a lékai hercegi nyaralóba. — Horváth István szombathelyi prépost-plebánus a hét elején Kőszegen nyaraló rokonnál időzött.

— **A honvédség köréből** hozott mult heti személy-változások csakugyan ténynyé voltak. Habronsky József ezredet dandárparancsnokká nevezték ki Szatmár-Nemetiben, a Sopronban és Kőszegen állomásozó honvédszereplő parancsnokává pedig Lóskay Gábor alezredes lett.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Hodossy Laura kőszegi, és Keller Anna szombathelyi polgári iskolai tanítónőket kölesönmösen áthelyezte.

— **Dallosok találkozásai.** A bécsi XIV. kerületi ferfidal-egyesület ma Kőszegre érkezik s itt konkordiánkkal együtt es felváltva több helyen énekelni fog. Elsőben a bálház termében közös ünnepi dalest lesz, holnap, Nagy-Boldogságon napján d. u. 4 órakor pedig a sörház-kertben nap-dalünnep. A bécsiek azonkívül ünnep másodnapján a kath. plebánia-templomban reggel 8 órakor tartandó mise miatt is énekelnek. A dalos társaságok találkozására Kern János bécsi és Marton Károly kőszegi karmesterek a következő meghívót bocsátották ki:

A kőszegi Konkordia nevű ferfidal-egyesület a bécsi XIV. kerületi ferfidal-egyesület szives közreműködésével 1898. évi augusztus hó 14-én a bálház nagytermében saját pénztára javára táncmulatsággal egybekötött ünnepi dalestelyt rendez, melyre ez. ezennel tisztelettel meghívatik. Kezdeté este 8 órakor. Belepődj: személyenkint 50 kr., család részére 1 frt 50 kr. E belepődjegyek 1898. évi augusztus hó 15-én délután 4 órakor a sörház-kertben rendezendő népdalestélyre is érvényesek.

Bendő eleinte nem értette a dolgot, de nemsokára nyomára jött az egésznek. Óriási düh szállta meg, s határtalan mérgében nekiesett a rengeteg fáradtságába került gépnek s azt izzé porrá törte. De ez még nem volt elég. Másnap az összes hitelezők és Enfosina kisasszony panaszát emelték a törvényszéknél Bendő Cyprián ellen a rajtuk elkövetett brutalitás miatt. A föltalálót megidéztek, s a panaszokat, — a kik azt adták elő, hogy rálepvén egy deszkázatra, nem is tudták hogyan, agyba fobe verettek es pofoztatták —, valamint a vadlőtt meghallgatása után a törvényszék Bendő Cypriánt könynyelműen elkövetett testi sértésért hosszabb idei fogszbüntetésre ítélte el.

Cyprián úr elkecsereve kezdte meg az „ülést,” folyton azt mormogva: hej! nem volt tökéletes a gép; finomabb modorral kellett volna felruháznom az automatát.

De hasztalan minden sópánkodás. Csak legalább össze ne törtém volna. Enfosina örökre elvesztett ream nézve, oda a hírnév, vége a „profózógépnek” . . . . . Nemo.

## A habsburg-ház második megalakítása.

Tudományos színvonalon álló könyv aligha jolent meg még akkora aktualitással, mint most az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelenő a Magyar Nemzet Története című tíz kötetes nagy munkának nyolczadik köteté,

— **Tüszoltóságunk jubileuma.** A 30 évet őrt közeget tüszoltóintézményt sz. István napján szép ünnepekkel kapcsán fogják dicsőíteni. Mint halljuk, a város polgármesterére vár a feladat, hogy a jubileumi ünnepet kellőképen méltassa s a nap fényét szóval es tettel omelje.

— **A turistaság köréből.** A kőszegi turista-osztály választmánya mult penteken Freyer Lajos osztály-elnök előlétele mellett látogatót gyűlést tartott es azon a következő fontosabb folyó ügyeket intézte el. Tudomásul vette a központnak a Tronesenben e hó 20-án tartandó közgyűlésre szóló meghívóját s amennyiben a gyűlésen való részvételre nagy sulyt helyeznek, az osztály részéről Kőszegi József titkárt es Wittinger Antal választmányi tagot bizza meg a kőszegi osztály képviselőtelével. Az elnök jelentéséből kiemeljük ama részt, mely a turista-út folytatóság elköszítésére es egy új kilátó-torony omelésére vonatkozik. E szerint a Rőt felé eső erdei hegyoldalon már meglévő turista-út 600 m. hosszúságban kanyarodik fel az úgynevezett Hutterriegel fele, mely pontra a bemutatott terv szerint már a jövő év tavaszán új kilátó-torony, a Jurisics-kilátó fog épülni.

— **Vasuti hírek.** A kőszeg-szombathelyi helyiérdekű vasút igazgatósága mult esütörtökön Markovits József elnöklésével népes gyűlést tartott, melyben a déli vasút-társaság kezdeményezésére a személy- es podgyász-díj-szabásának a korona értékre való átazámításából kifolyólag általában bérletjegyek, tanuló havi es munkás hetijegyek kiadását határozta el es a podgyász-szabadsúly engedélyezésének megszüntetése mellett egységes tölöségi árszabást fogadott el. Ezeken kívül a kőszegi állomás-épület kibővítésének es a város-helyiségek átalakításának fogantatásával az elnökség bízott meg.

— **Jégverés.** Kritikus napja volt Kőszegnek es környékének e hó 9-ike. A delutáni órakban nyugatiról veszteljes felhő közeledett, mely egy órai kűnlódás után ránk zűditotta tartalmát, a nagymennyiségű jéget. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy a gabonameműek legnagyobb része learatva es betakarítva volt már s a jég csak szőlőinkben tehetett érezhetőbb kárt. Csakhogy bajnak ez is elég s e csapásra is felhangzik a kétségbeesés jajszava. Sok embert fosztott meg szép reményektől a jégfelhő mindent lerontó tartalma, legszebb szőlőinknek az O-házi es Kálvária közötti vonalban majdnem teljesen vége van. A jégkántal lapunk vezérlő helyen kűlön foglalkozunk.

— **A jég használta.** Azt a jéget értjük, amely a mult heten elverte szőlőinket s tetemes kárt okozott a helybeli britokosságnak. És ez hasznat is okozott volna? — kérdezheti méltán az olvasó. Nos, igen, még pedig a sörfűző-rezervnyársaságnak, melynek emberei a jégverés utáni reggelen oly mennyiséget szedtek össze a szerete heverő jégből, hogy a fogyasztóknak szánt egy napi adagot abból lehetett kiszolgáltatni. Háat csak ennyiből állott a rengeteg kár mellett a jég használta.

— **Eljegyzés.** Nyulassy István nagy-esométei kőszegi leányát, Annát eljegyezte Izó Gábor vasuti számíttást Érsekújvárról.

— **Építkezés.** Az ág. ev. felsőbb leányiskola építésével oly szepen haladnak előre, hogy a jövő het elején már az emelet es ket het múlva a tetőzet felrakásához foghatnak.

— **Halálozás.** A főruhánkben nyugalmát elő Gruber-családot súlyos veszteség érte. Egyik tagja es búszake-sege, ki hosszas es kínos betegségekben a szőlő-házban tártalt szeretően ápoló karokra, Gruber Nándor e hó 10-én jobb lérté tét. A család gyászjelentése a következő: Gruber Ferencz úgy a saját, mint neje, született Andrasovich Ida es gyermekeik Béla, Ernő es Emilia, valamint menyeyek: Gruber Béla, szül. Szalay Irma es Gruber Ernőné, szül. Lederer Matild es unokák Mariusz es Béla, úgy Jozsika es az összes rokonság nevében is fájdalomtelt szívvel jelenti a forrón szeretett fiúnak, áldott jó testvérnek, sógorának es nagybátyának, Gruber Nándor, nyug. es. kir. I. oszt. számvisző altisztnek hosszas kínos szenvedés után e. augusztus hó 10-én delután 3 órakor a halotti szentségek ájtatos felvételé után élte 33-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hűt tetemei f. hó 12-én delutáni 5 órakor fognak a helybeli köz-sírkertben örök nyugalomra helyezettetni. Az engedéltő szent mise áldozat f. hó 13-án reggel fel 9 órakor fog a Jezus Szíve templomban az

melyet Marczali Henrik egyetemi professzor írt es a melynek teljes címe: „Magyarország története III. Karolytól a bécsi congressusig 1711—1815.” Százados torzsalkodás, véres tusak után végre a mostan uralkodó dicső királyunk bölcseségével es a haza bölcsének, Deák Ferencznek, valamint legjobbjainknak közreműködésével 1867-ben sikerült a magyar birodalom es az uralkodó család örökös tartományai közti viszonyt a természetes alapokon szabályozni, de e mellett a Habsburg-dinasztia nagyhatalmi állását biztosítani, alapul véve az 1723. évi I., II., III. t. cz.-ben foglalt pragmatika sanctiót, mely a zemelyében azonos uralkodó alatt levő ket állam, két birodalom együttes birtoklását es ebből folyó közös védelmi kötelezettséget állapítja meg. Mint tudjuk, most ennek a dualisztikus monarchiának szervezete erős próbának van kitéve. Ezen mostani szervezetenek alapgondolatát az képezi, hogy mind a két birodalom parlamentaris, alkotmányos intézményekkel legyen oltatva, mivel csak alkotmányos uton érintkezhetik egymással a két birodalom. Ez az alkotmányosság azonban Ausztriában most válságba jutott es ebből a nagy zavarokból való szerencsés kijutáshoz igen behatóan ismerni kell az Ausztriával való mai viszonyunk alapját képező pragmatika sanctió keletkezésének történetét es mindazon körülményeket es okokat, a melyek böles ősenket arra bírták, hogy a férfi ágában kiháló Habsburg-dinasztiát a nőági örökösödés elfogadásával másodsor megalapítsák es alatta azt a nagy országömböt, mely III. Karoly

Urnak bemutatattani. Kőszegen, 1898. augusztus 10-én. Beke lengjen drága porai felett!

— **Baleset.** Matiz József (hegyaljai) ismert sertés-ölő mult esütörtökön letrára szállott, melyről leesett es ballábanak alszárcsontján törést szenvedett.

— **A helyesírásnak non plus ultraja.** „Kőszegi sör-fűző” feliratu koszik járnak föl-ala a városban, nagy-mulatságra azoknak, akik a kínai-magyar nyelv járásából halottak már hasonló idézeteket. Talán nem zűdít-jük magunkra sörfűző urainek haragját, ha ez estelen felírásra figyelmeztetjük es egyuttal megjegyezzük, hogy a T-nek D-re való átvaltoztatásával sem örök meg ol a magyar szóképezés helyes formáját.

— **Tanítónő-választás.** Borsfa zalamegyei közseg Horváth Anna okleveles tanítónőt, Horváth János helybeli birtokos es berkecsi-tulajdonos kepzett leányát választotta meg iskolájához tanítónőül.

— **Vadász-évad.** A tulajdonképeni vadász-szezon augusztus elsejétől veszi kezdetét, mikor is a foglyászás-sal mulatnak nimrodok, míg augusztus közepén a nyulak es facsának veszedelme is elkezdődik. A vadászoknak az időn meglehetősen beüt a szakmányból, mert a vadak jól kiteletek. Csak egy a baj, az, hogy meg mindjé sokan vannak, akik a vadászati es foglyor-ado alól kibujnak s a vadorzók számát szaporítják. Jo volna, ha ezekre jobban rájárna a hatóság oltónörző rűdja.

— **Serlesvesz.** Kőszegen a sertésállomány között föllépett a sertésvesz, mely nyakra-főre szedi az állatokat.

— **Villamvilágítás.** Villamvilágítást rendeznek be Puskafőn, ahol e tekintetben túl tesznek Kőszegen, mely város éppen most fizeteth negyszáz forintot a bo nem vezetett villamvilágítás tervéért.

— **Búcsuk a szomszédban.** A kirándulást kedvelő közönséget a szomszédban ket egymást követő búcsura figyelmeztetjük. Ugyanis ma, vasárnap Alsó-Lászlón, holnap pedig Rőtön tartják a templom napját.

— **Beteg körjegyző.** Nyulassy István esométei körjegyző súlyos szembajban szenved a ápolás cseljéből Budapestre tartozkodik.

— **A tüszolto-mulatság,** melyet mult vasárnap rendeztek Kornor János lékai vendéglőjében, nagyon látogatott volt. Különösen városunkból özönlött ki sok kiránduló Lékára, hol pompás mulatság esett.

— **Kerti-mulatság.** A rőtí tüszolto-egyesület a holnap ünnep-napon Hollenthony György vendéglőjének kertjében mulatságot rendez, melyre, mint értesülünk, a kőszegi es bécsi dalosok is elrándulnak.

— **Megcsipett tolvaj.** Az alsó-lászlói tábor-malomban alkalmazott Graf Ferencz molnarlegénytől ennek a malom-szobában levő zaratlan szekreneyből elloptak egy remontort zsebörát. A caendőrségnek sikerült a tolvajt Kreutzler Antal alsó-lászlói lakos személyében elfésni.

— **Ingatlanok forgalma.** A mult hét folyamán a következő ingatlanok kerültek telekkönyvi átírás alá: Droscher Mihály es neje kőszegi lakosok eladák a kőszegi 2500. számú tjkvben A + I. szorszam 548. hszám alatt felvett 335. hszámú házbirtokot Weigl Gusztáv es neje kőszegi lakosoknak 1250 frt vételárért, — ugyan-csak Tangi Florianne, szül. Bösz Mária kőszegfalvi lakostól a kőszegi 2102. számú tjkvben A + I. sor 3038/b. hsz. — es a kőszegi 3634. számú tjkvben A + I. sor 3584/b. hszámú ingatlanokat 160 frt vételárért, — vegre Benedek Ernő Tobias es neje kőszegi lakosok megvették Bosz János kőszegfalvi lakostól a kőszegi 2102 számú tjkvben felvett 3065/b/3. hszámú ingatlant 173 frt vételárért.

— **A jegkárosultakért.** A dunántuli országos képviselőknak a jegkárosultak fölszegelyezésére alakult allandó bizottsága fölhívást intézett az Orthon es Budapesti Ujágírók Egyesületének elnökségehez, hogy a sajtó támogatása társadalmi akciójukat. Mind a két egyesület legközelebbi választmányi ülésén határoz a nemesezeli fölhívás fölött.

— **Beiratások.** A budapesti m. kir. állami felső ipariskolába (VIII. Nepszínház-utca 8. szám) a benatás-szeptember hó első napjától 5-ik napjáig tart: Az intézetnek negy szakosztálya van, u. m. a gépészeti, vegyeszeti, fém-vasipari es faipari szakosztály. Rendes tanulókat felvételtnek: a) kik a polgári iskola, gymnasium vagy reálskola negy alsó osztályában jó osztályzatú

jogára alatt volt, továbbra is együtt tartják. Ennek a nagyfontosságú es most többszörös szempontból fontos korszaknak történetét ismerteti Marczali Henrik ebben a kitűnően kidolgozott könyvében, melynek második részét Maria Terézia kora, majd utána József, II. Lipót es I. Ferencz császár korának történelmi leírása tölti be. Ez utóbbi korszakok pedig éppen azért tanulságosak, mivel ezekből láthatjuk azokat a majd alattomos, ravasz, hízlekedő fogásokat, majd azokat az erőszakos kísérleteket, amelyek a pragmatika sanctio kijátszásával, a magyar független államnak es birodalomnak az örökös tartományokkal való összeolvasztására, a magyar nemzet, a magyar nyelv, a magyar történelmi hagyományok kiirtására irányultak, de a nemzet erőles ellenállásán mindannyiszor hajótörést szenvedtek. Nincs tehát az egész történelmünkben reánk nevezé tanulságosabb korszak jelenleg, mint éppen ebben a nyolczadik kötetben tárgyalt korszak. A könyv rendkívüli széles korimerettel, nagy tudással van megírva es bátran mondhatjuk, hogy a legtökeletesebb munka erről a korról. Az élenk tollal megírt korszakot számos szövegkep, nagybecsű műmelléklet, művészi kivitelű hasonmás világítja meg. Körűlből negyven a mű mellekletek, több mint százötven a szövegkepök száma. Végül megjegyezzük, hogy ennek a milleniumi nagy munkának a még hiányzó két köteté, ugymint a hetedik es tizedik, meg ez év folyamán bo lesz fejezve. Egyes kötet ara díszes kötésben 8 ft. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

bizonyítványt nyertek a magyar nyelvből, a számtanból az algebraiból, a mértanból és mértani rajzból; b) a kik az ipari szakiskolák második évfolyamát jeles eredménnyel végezték; c) iparossegédek és mindazok, kik a megjelölt tantárgyakból a felvételi vizsgálatnál kellő készséget tanúsítanak. A vegyészeti, fémvasipari és a faipari szakosztályba az iparostanonc iskola harmadik osztályát jó sikerrel végzett iparossegédek is felvételt nyertek. Általában megkiváncsoltak, hogy a beletenni kívánó növendék az általa választott szakcsoportbeli iparágban már előre gyakorlatot szerzett-e legalább is azon két havi nyári szünet alatt, a mely után az ipariskolába akar lépni, a gyakorlatban foglalkozott legyen-e ezt hatóságilag hitelesített bizonyítvánnyal igazolja. A beiratkozáskor bemutatandó iratok: a keresztlevelel vagy születési bizonyítvány, — az elvégzett középiskolai osztályokról szóló bizonyítványok, — a hitelesített gyakorlati bizonyítvány, — és himmlő-oltási bizonyítvány. A beiratási díj egész évre 2 frt, a tandíj félevenként 10 forint. Az igazgatósággal készséggel szolgál bővebb felvilágosítással. Ilyen felvilágosítást ad a közszegi igazgató is, a hol a szabályzat is betekinthető.

## Különfélék.

\* **A babonas Birmarck.** A vaskanczellár nemcsak a hármasként iránt viseltetett babonas tisztelettel, hanem a pentek iránt is, amelyet „elsőrangú szerencsétlen napnak” tartott. 1870. október 26-án Varsaillesban elmesélte, hogy előtte való napon pénteken a balszerencsés üldözte őt.

— Az angol nagykövetet, akivel fontos beszédem volt, megkerestem, varna ram kis ideig. Mikor kerestem, már elment. E talan ettől függ Európa bekéje!

Egy nappal előbb, hasonló indokokból nem tárgyalt Boyer tabornokkal, aki Bizaine nevében jött hozzá alkudozni:

— Ma péntek van és hozzá október 14-ike, Hochkirch és Jena napja — ilyen napon az ember ne tárgyaljon.

A császárproklamációt, amelyet 1871. január 13-án akartak kiadni, öt nappal elhalasztotta, mert 13-ika és hozzá meg péntek is volt. Azt sem szerette ha az ebédnél tiznhárman voltak.

\* **Feledékeny szalmaözegek.** Berlinben Julius második feleiben tizenhét jeggyűrűt találtak. Általános volt az a nézet, hogy ezeket a jeggyűrűket a feledékeny szalmaözegek vesztették el, ám ezt a nézetet hivatalos adatok alapján megczafolták. A gyűrűk felét hölgyek vesztették el, tizenöt gyűrűt az újról, egy a mosdószekrényről és egy a pénztárczából vesztett el. Érdekes, hogy a tölmes gyűrűvesztés összefügg az időjárással. Meleg időben alig vesz el gyűrűt, míg hideg idő, különösen november eleje és az első fagy ideje mindig föltűnően sok gyűrű elvesztésével kapcsolatos.

\* **Az Igazi szerelem.** Frédéric Lemaitre, a nagy francia színesz temperamentumának elevenségét a színpadtól átvitte az eleibe is, különösen ha mélyebben talált az üvegbe nézni. Gyakran megtörtént, hogy Clariase Miroy-t, a szép színésznőt, kihez gyöngéd kötelekek fűztek, a szenvedély hevében alaposan megverte. A színesznő panaszkodott anyjának, aki fölbőszülve állított be az udvariattal szerelméhez.

— Szegyelje magát! — kiáltotta villogó szemmel. — Megverni egy gyöngé és vedtelen teremést! Csak próbálna ezt meg velem!

— Onnel asszonyom? — kérdezte Lemaitre félíg megvetőleg, félíg szárazkozva. Hiszen őnt nem szeretem!

\* **A legöregebb emberek.** Azok a bizonyos legöregebb emberek, akik semmire sem emlékeznek vissza, Szerbiában vannak aránylag a legnagyobb számmal. Az alk két millió lakos között 575 olyan van, aki száz évnel idősebb. Ezután Irland jön 578 százévesessel, de itt a lakosok száma nagyobb. Angolország 192, Spanyolország 401, Franciaország 219, Németország 78, Norvégia 23, Svédország 20, Dánia 2 és Svájc 1 százéves öreg úrral és hölgygel dicőkedhetik. Az arány Németországban a legmeglebb: 50 millió lakos között csak 78 százéves van. Hogy nálunk hány ilyen öreg ur van, azt az angol statisztikus, aki ezt a táblázatot összeállította, nem jegyezte föl.

\* **Leleményes figyelmeztetés.** Egy new-yorki újság kiadója a következő hírt közölte lapjában: „Meghalt. Egy fiatal barátunk, nevészert Bacon, aki regebben la crossei, újabbau vew-jerseyi lakos volt, meghalt. Négy héttel ezelőtt őt dollárt tőlünk kölcsön és megígerte, hogy ha csak meg nem hal, egy hét leforgása alatt visszazadja. Mivel ő tetőtől-talpig gavallér és szótartó ember volt, természetesen azt kell hinnünk, hogy miután eddig a pénzt meg nem fizette, csakugyan meghalt. Az illető 35 évet elt.” Ez a hír valószínűleg föltámasztotta a hallottat.

\* **Hogyan temették a réglék?** Ismeretes, hogy a régi egiptomiak mumiat csináltak a holttestből. A perzsák nyit koporsóikban temették el a halottat, hogy a ragadozók hozzáférjenek a holttesthez. Indiában ez meg ma is így van. A babiloniak és assziriak mézbe tették halottjainkat. A kolchisziak bőrbe varták és fákra akasztották, a hirkániaiak a kutyák martalékául dobták, az ibériaiak vízont a ragadozó madaraknak tették ki a holttesteket, míg a szabásuk origok a királyok temetésén a szemétdömbre lökték. Az oritok az erdőbe tették ki a holttesteket, a régi germánok elégették, sőt a görögök a nőknek ferjüket követniük kellett.

\* **Kerekpárral az alpeseken át.** Amit Hannibal, Caesar és Napoleon nem tudtak megcsinálni, azt Mary Robins-Pennel véghezvitte. Kerekpáron bejárta az Alpokat és erről könyvet is írt, amelyet ferje, az ismert amerikai rajzoló látott el illusztrációkkal. Mindjárt az első lapon feltűnik az amerikai hölgy arczképe — és

melléte Napoleoné, aki nem tett meg óránként 32 kilométert. Mary Robins-Pennel különben igen szidja a svájciakat, amiért olyan görbe országban laknak, ahol az utakat a hó miatt nem lehet kijavítani; kijelenti, hogy a Mont Blanc nem is létezik, csak a képekre van ráfestve és hogy a Jungfrau, a Pilátus meg a Rigi minden komoly alapot nélkülöző koholmány. A svájciak bizonyára gondoskodni fognak arról, hogy legközelebb, ha a merész amerikai hölgy ellátogat hozzájuk, mindezekről a helyekről alkalma legyen lezuhanni és addig is azt a tanácsot adják neki, menjen biziklin az északi sarkra, ami felér egy alpesi utazással.

## C s a r n o k.

### Fővárosi divatlevél.

— A Divat Újság-ból. —

Míg szerteszét fürdőkben, hegyek közt, tengerparton, Balaton körül élvezük az edes semmittevés gyorsan muló perceit, de már kezdünk azon tündönni, hogy mit fogunk az őszel viselni. Mink van tavalyról, el vagyunk-e annyira látva, hogy egy-két igazítás és átalakítás segítségével nyugodtan bevárhatjuk, hogy mit hoz újat az ősz és tél.

A mi a tavalyi ruhák rendbehozását vagy átalakítását illeti, ezt nagyon megkönnyíti a ruhának kefele kelmeiből összeállítható divata. Egy tavalyi bő szoknyát igen könnyen át lehet vágni toldott fodrura; aztán az étütőszinű bluz fölé a ruha kelmeiből egy kis bolerot rögtönzünk, amelyet, ha a kelme nem futja, csak igen keskenyre, parányira fogunk és elől díszes gombokkal ékített szalag vagy paszomántdíszszel fogjuk össze.

A covert-coats, panama, gyapjusevő és sokféle ripsz-szövetű, utcai és háziruhákra való kelmek mellett a színház, hangverseny, ebéd, társas összejövetelekre most is a kétszint játszó selyem, a koozkás, a keresztben csikos és a nagy apánvirág mintákkal szövött selymek a legkedveltebbek, kivált az utóbbit viselik a kaszínó és egyéb nyári mulatságokon erősen. A nagy virágminták iránt való előszeretettel ismét divatba hozza a hímezett és festett virágokkal ékített ruhákat. Persze ilyen csak az viselhet, a ki vagy maga ért az efféle luxurmunkához vagy meg tudja adni az árát. Hanem azért, mint legelőkelőbb dísz, első helyen megis csak a csipke marad, egy a fekete mint a fehér és sárgás csipke. Csipke, akár mint könnyű fodrozat, akár simán, betét gyanánt e-fkósan vagy csak egyes figuránként alkalmazva. A fehér szín meg mindig elől jár, fehér selyemruhánál, fehér selyem kreplodrokkal és esarpokkal, nincsen szebb. Valóságos hab és pelyeg a viselőjén. Ujabbán, hogy a krep és tüllfodrokat kisebb kompaktabbá tegyék, keskeny atlaszszalag-sorokat varrnak a szelükre. Soha annyi szalag — szalag, melyet ügyes varrónők mind kézzel öltögetnek a fodrokra, de könnyű kezzel, nem szabad a fodron látszani, hogy érintették — nem volt ruhán, mint az idén. Nem is sok, ha egy ruhára tíz veg keskeny szalagot varrunk fel.

A mint előre látható volt, a tulzott szűk újjak zsarnoksága ellen hamar fellázadtak azok, a kik legelőbb szoktak öltözködni és minthogy a divat zsarnokilag ragaszkodott a nagyon szűk és nagyon hosszú ruhaujjhoz, hát úgy segítették a nyári hőségben szépeink, hogy egyszerűen levágták könyökön felül a ruhaujját és visszaterték a hosszú keztyűböz, mert azt, ha éppen nagyon meleg van, könnyen le lehet egy kicsit huzni, szóval nem kénytelen az ember egész nap magán túrni, mint esetleg a szűk ruha ujját.

A hűvösödő esték a hegyek közt hamar összebe juttatják az embernek a meleg köpenyét. Egyelőre a puha, vastag, dupla angol plaidkelmeiből készültek járnak. A legújabb dísz és forma az egyszerű köpenyeken fehér foglalás és a formába vágott fodor. A fehér dísz rendszeren többsoros tűzött csikforma, a mely akár sötét, akár világosszínű posztó köpenyen igen jól áll. Formában próbálgatják udonság gyanánt a XVI. Lajos korabeli, mely elől lekerekítve csaknem térdig ér. Ezt is formába vágott 25 cm. széles fodor, a mely elől 10 cm-re keskenyedik, foglalja. A felvarrását rendszeren aranynyal beszövött paszománt takarja. Világos selyembélés és a magas gallérba feroelt selyembodor egészíti ki az eredeti formát. Lehet, hogy polgárjogot nyer, lehet az is, hogy a kísérletezésen túl nem terjed.

A mi a kalapféléket illeti, igaz van az amerikaiaknak, a ki azt mondta, hogy a mai divatos kalap egy rész kalap, tíz rész toll és nyolcvankilenc rész zsónalításból áll.

## Közgazdaság.

### Szólószeti tanulmányut.

Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” szőlőművelési és borászati bizottsága szeptember hó 11-től 18-ig terjedő időközben szőlőszeti tanulmányut rendez. A tanulmányut az alábbi szőlőtermelő vidékekre terjed ki:

a) **A tokaj-hegyaljai kirándulás.**

A tályai, mádi, tarczali, tokaji, liszcai, tolcavai, bodrogh-zsadányi, sarospataki, kis-tornyai és szőlőkei állami, közszegi és magán szőlőbirtokok megtekintése. Sátoralja Ujhelyen szőlőszeti értekezlet.

b) **A beregszász-vidéki kirándulás.**

A beregszászi, beregszász-vég-ardói, benei, nagy-muzsalyi magán és közszegi szőlőbirtokok megtekintése.

A kirándulás 9 napot vonno igénybe, beleszámítva szeptember hó 10-ét, az összejövetel napját.

A tanulmányut Szerencséről indul ki szeptember 11-én és Beregszászon záródik szeptember hó 18-án.

A tanulmányut részletes tervezete a „Köztelek” 51. számában jelent meg.

### Részvételi díj.

A tanulmányutnak összes költségei maximálisan 60—70 frtot tesznek ki, bele nem számítva a Szerencséről való utazást és a Beregszászról való hazautazás költségeit.

A tanulmányozó társaság Sátoralja-Ujhelytől Beregszászig külön megrendelt ugyanazon osztályu kocsi-ban utazik s így nevezett utra a részvételi díj mindenkire nevezte egyformán vettetik ki.

### Jelentkezés.

A tanulmányutban a résztvevők száma maximálisan 60-ban lett a rendező-bizottság által megállapítva, miután a nagyobb számú társaságnak a vidéken való elhelyezése a kocsikon való továbbszállítása nehézségekbe ütközik, másrészt a nagyon látogatott tanulmányuti kirándulások rendszeren az egyesekre kevés eredménnyel szoktak járn.

A tanulmányutban való részvételre szóló **Jelentkezések határideje augusztus hó 20-ika.** A jelentkezési határidő ezen korai bezárását az teszi szükségesse, hogy a pontos utiprogramm, valamint a meglátogatandó szőlőtelepek ismertetését tartalmazó füzet még idején el legyen készíthető és a résztvevők közt szétszórható; nemkülönbön azon érdekelt városi hatóságok, gazdasági egyesületek, szőlőoltványtelepítő részvénytársaságok és egyes szőlőbirtokosok a résztvevők számáról idejében és pontosan értesíthetessenek.

A tanulmányutban való részvételre a jelentkezések az OMGE titkári hivatalához intézendők, mely jelentkezésekkel egyidejűleg az előirányzott költségek fele **azaz 30 forint az OMGE. pénztárára címelve beküldendő.** Oly jelentkezések, amelyekkel ezen összeg egyidejűleg az OMGE. pénztárába be nem küldetik, figyelembe nem vétetnek. A részvételi díj második részlete a jelentkezések lezárása s a költségek végleges megállapítása után lesz befizetendő.

Minden esetben kérjük a tanulmányuti kirándulásban résztvenni szándékozókat, hogy bejelentéseikkel ne késlekedjenek, mert minél előbb zárhatók le a jelentkezések, annál pontosabban és biztosabban állapítható meg az utiprogramm.

## Foulard-selyem 65 krtói

3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. legújabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövet, szín és mintázatban. **Privat-fogyasztóknak postaber és vámmentesen.** valamint hazhoz szállítva — mintákat pedig postafordultával küldenek.

**Henneberg G. selyemgyárai (cs. k. v. v. szállító) Zürichben.**

Magyar levelezés. Svájcba közzeros levélbolyog ragasztandó.

## Irodalom és művészet.

— **Virrad.** A Martinovits-féle összeesküvés nyomán fakadt vérből nem nyílt ki a szabadság rózsája. Sőt mintha gyászolna a föld: az itt-ott felelni kezdő bimbók is mind elfonnyadtak, szirmaik színüket vesztve hulltak alá a porba és lön újra, mint azelőtt vala: siri néma csend és amerre a szem ellátott: kietlen, pusztá volt a táj. A szegény magyar jobbágy tovább húzta a súlyos igat és tovább fizette a tizedet, kilenczedet, testét befodta a verejték a nehéz robotmunka alatt. Rése volt minden emberi nyomoruságban, de egy parányi sem jutott neki az emberi kínszek legdrágábbikából: a jogból. Megnyílik az 1825-iki országgyűlés: és egyszerre érzik az elnyomottak, hogy közeleg a megváltás percze. Ozlik-foszlik a sötétség, — jön — piros hajnal. Virrad! Sötétség e mulását, hajnal hasadását rajzolja Benedek Elek „A Magyar nép multja és jelene” című hatalmas munkájának 18., 19. és 20-ik füzetében. Mintha a nagy események még jobban megillették volna tollát, a kép, melyet fest; csupa szín, csupa élet. Ott ütközt soráiban a Széchenyik, Wesselényik, Kossuth Lajosok, Beöthyk, Deák Ferenczek és a többi nagyok munkájának láza, lelkesedésük heve és a szent ügy iránti szeretete. A titáni küzdelem rajza magával ragadja Benedeket a költőt és a mint jellemzi az eseményeket, az alakokat: beszéde hol harsogó és lángoló, mint e kór nagy szónokaié, hol nyugodtan folyó mint a mérsékletre intő bölcséké. Ám Benedek, a történetíró: mindig higgadtan bírál, megfontolva eleméz. A történetírói objectivitás és az írói lelkesedés harmónikusán egyesül művében. Olvasása tanulmányos, mint tudós kutatásáé, és élvezetes lelkesítő mint a költő szózata. A munka, mely szerzőjének bizonyára sok dicsőséget fog szerezni az Athenaeum kiadásában összesen 40 füzetben jelenik meg és egy-egy füzet ára 30 kr.



### Köszönet-nyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett gyermekünk,

## Gruber Nándor

elhunyta alkalmával fájdalommal résztvevőkkel enyhíteni voltak kegyesek, fogadják ez uton is leghálásabb köszönetünket.

Köszeg, 1898. aug. 13-án.

A gyászoló szülők.

## G a b n a á r a k.

Buza	100 kilo	8	frt. 70 krtól	—	frt.	—	kr-ig.
Róza		7	20	—	—	—	—
Árpa		6	20	40	—	—	—
Kukoricza		5	40	—	—	—	—
Zab		6	—	—	—	—	—

## Vasuti menetrend.

Állomások.	II. III. oszt. kocsikkal				
Középeurópai idő.	reggel	d. o.*	d. o.	d. u.	este †
Kőszeg ind.	4 <sup>55</sup>	8 <sup>05</sup>	11 <sup>51</sup>	4 <sup>38</sup>	8 <sup>40</sup>
Lukácsbáza (m. h.)	5 <sup>08</sup>	8 <sup>19</sup>	12 <sup>04</sup>	4 <sup>40</sup>	8 <sup>54</sup>
Német-Genes (m. h.)	5 <sup>54</sup>	8 <sup>56</sup>	12 <sup>30</sup>	4 <sup>57</sup>	9 <sup>10</sup>
Szombathely érk.	5 <sup>59</sup>	8 <sup>50</sup>	12 <sup>34</sup>	5 <sup>12</sup>	9 <sup>25</sup>
Szombathely ind.	6 <sup>45</sup>	11 <sup>00</sup>	3 <sup>15</sup>	7 <sup>05</sup>	9 <sup>55</sup>
Német-Genes (m. h.)	7 <sup>01</sup>	11 <sup>15</sup>	3 <sup>51</sup>	7 <sup>21</sup>	10 <sup>10</sup>
Lukácsbáza (m. h.)	7 <sup>18</sup>	11 <sup>31</sup>	3 <sup>48</sup>	7 <sup>58</sup>	10 <sup>27</sup>
Kőszeg érk.	7 <sup>51</sup>	11 <sup>48</sup>	4 <sup>01</sup>	7 <sup>51</sup>	10 <sup>40</sup>

\* Csak kedden és pénteken közlekedik.

† Csak nyáron vasár- és ünnepnapokon közlekedik.

### Déli vasut menetrendje.

#### Szombathelyről Bécs felé indul:

Szombathely	éjjel 4.00	regg. 5.52	d. o. 9.04	d. u. 4.39
Aosád	4.18	6.07	9.21	4.55
Bécsbe érk.	8.52	8.50	d. u. 1.35	8.50

#### Bécs felől Szombathelyre indul.

Bécs	regg. 8.40	délt. 1.40	d. u. 2.55	est. 7.40
Aosád	10.41	4.55	7.34	éj. 12.20
Szombath. é.	10.55	5.07	7.51	12.37

#### Szombathelyről Nagy-Kanizsa felé indul:

Szombathely	d. o. 11.07	este 5.16	éjjel 12.51
Dömötöri	11.23	—	1.10
Molnári	11.32	5.41	1.21
Győrvar	12.—	—	1.52
N.-Kanizsa érk.	1.35	7.05	3.43

#### Kanizsa felől Szombathelyre indul:

N.-Kanizsa	éjjel 12.45	reggel 6.05	d. u. 2.05
Győrvar	2.39	7.47	8.35
Molnári	3.14	8.17	4.01
Dömötöri	3.27	8.28	4.18
Szombathelyre ér.	3.47	8.45	4.35

#### Szombathelyről Grác felé indul:

Szombathely	regg. 6.06	d. u. 3.16	éjjel 6.—
Kis-Uyom	6.19	3.29	—09
Egyházas-Rádocz	6.33	3.42	—45
Körmeud	6.48	3.56	7.—
Csákány	7.03	4.09	—45
Rátót	7.12	4.16	7.20
Szt-Gotthárd	7.32	4.36	7.45
Gyansfalva	7.53	4.53	8.—
Grácba érkezik	d. o. 10.25	este 7.35	9.59

#### Grác felől Szombathelyre érkezik:

Grác	reggel 5.42	regg. 8.10	este 6.10
Gyansfalva	7.53	10.54	8.59
Szt-Gotthárd	8.04	11.09	9.16
Rátót	8.16	11.26	9.33
Csákány	—	11.36	9.43
Körmeud	8.33	11.50	9.57
Egyházas-Rádocz	—	12.04	10.12
Kis-Uyom	—	12.18	10.26
Szombathelyre érkezik	9.01	12.31	10.40

### Magyar királyi államvasutak.

#### Budapestre.

Szombathely	éjjel 2.50	reggel 9.08	d. u. 12.39	este 11.—
Vép	3.08	—	12.52	11.14
Sárvár	8.36	9.38	1.16	11.41
Kis-Czell	reggel 4.36	10.01	2.21	12.24
Győr	d. o. 11.08	11.28	4.58	8.—
Bpestre érk.	d. u. 1.45	d. u. 2.05	este 9.20	7.35

#### Budapestről.

Budapest	regg. 8.50	d. u. 1.45	d. u. 2.20	este 9.56
Győr	d. o. 11.37	4.41	5.30	2.36
Kis-Czell	1.52	este 6.02	este 8.49	4.32
O.-Asszonyfa	—	—	—	—
Sárvár	2.25	6.25	9.34	5.06
Vép	2.51	—	10.07	reggel 5.31
Szombath. é.	3.04	6.52	10.28	5.44

## A „SANTAL EGGER“

kiváló gyógyerejű készítmény. Feleslegessé teszi a Copaiát és Cubebát. Felülmúlja pontos és biztos hatásban eső, hólyag és vesebántalmaknál a külföldi gyártmányok legjobbját. A **Hamamelis Injectió**val egyetemben használva a legmakacsabb folyást megszünteti. 1 üveg (40 darab) ára 1 frt 50 kr., a pénz előleges beküldése mellett postán bérmentve 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 2 üveg Injectió és 1 üveg Santal Egger bérmentve 3 frt 25 kr. **Főraktár: Gyógyszertár a „Nádor“-hoz Budapest, VI., Vaczi-kör-út 17.**

Kapható eredeti áron **Kőszegen:**

**Floderer Jenő**

gyógyszerész urnál

(Csacsinovits-féle gyógyszerész.)

Kitünő saját termésü,

valódi

## Riesling és Burgondi borok

kaphatók palaczkokban úgy szintén nagyban is  
**Jánosa Gyula**  
fűszerkereskedésében Kőszegen.

### Építésszek, építőmesterek és háztulajdonosok

figyelmébe ajánlja gyártmányát az

ELSŐ MAGYAR

## „SCAGLIOL“ építőlemez-gyár

Tata-Tóváros.

A szabadalmazott építőlemez, nyaralók, lakohazak, gazdasági és gyári épületeknek vagy ezek aralkatásának kiválóan alkalmas.

Tűz- és fagymentes, teljesen száraz mennyezetek, boltzatok, kerítésfalak, válaszfalak, kemény és szelőlötető csövekhez alkalmas, gomba, fereg és saletrom mentes anyag.

Uj, gyors és a legolcsóbb építkezési rendszer.

Magyarozó füzetek és egyes anyagok árai díjtalanul küldetnek.

SZVOBODA GYULA, építész.

A tisztelt

## máktermelőkkel

tudatom, hogy új mákot bármily mennyiségben vásárlók és kérem tekintetbeni tudósításaikat.

Tisztelettel

**Reichenfeld Gyula**

Nagy-Kanizsa.

## Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi szer ellentállt az idő megpróbáltatásának mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzölésként alkalmaztatik közvényről, osztrák, tag-szaggatásnál és meghúlésknél és az orvosok által bedörzölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányoznia. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban késleltetben van; főraktár: Török József gyógyszerertárban Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatosan legyenek, mert több kisebbbörtekü utánszat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter orv. gyártás nélküli mint nem valódi utasítást vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók. BODOLSTADT.

Elárúsító Kőszegen: Floderer Jenő gyógyszerész (Csacsinovits-féle gyógyszerertár.)

# Keil-lakk

(Glaser)

legkitünőbb mázólo-szer padló számára.

1 nagy palaczk ára frt 1.35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

## Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

## Arany-fénymáz

képekreték stb. bearanyozására. 1 kis palaczk ára 20 kr.

## Fehér „Glaser“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

**UNGER JÓZSEF** cégnél Kőszegen.

Különlegesség  
polacskák,  
böhák, konyha-  
fergek.

# „Zacherlin“

Mol.  
háziállatokon  
levő piraziták  
stb. ellen



## Hatása bámulatos! Fölülmúlhatlanul öl

mindenfélé kártékony rovart gyorsan és biztosan, minél fogva millió és millió vevő keresi és dicséri. — Ismertető jelei:

1. a lepecsételt üveg, 2. a „Zacherlin“ név.

Kőszegen: Jánosa Gyulánál.  
Pollák Sándornál.  
Unger Józsefnél.  
Waisbecker Edénél.  
Hirsch Antalnál.  
Adler Simon.

Ó Szalonak: Mayer Henriknél.  
Csepregben: Kohn Sándornál.  
Punkafőn: Strobl Károlynál.  
Szalonak: Friedrich Samunál.  
Mayer Henriknél.